

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति २०८२/१२/१८ गते सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको मुद्दाको विवरणः-

सि.नं	प्रतिवादीहरू	मुद्दा	आयोगको माग दावी तथा विशेष अदालतको फैसला	विशेष अदालतको फैसला र आधार	आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरू
१	प्रतिवादीहरू शशीकान्त झा, अनार देवी झा, राम देव मण्डल धानुक, सिताराम यादव, विन्देश्वर पंजियार सुडी, राम कुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, ललित कुमार मण्डल, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, विष्णु देव यादव, रेवत राज पुरी (गगन), केशावती पुरी, मनमाया पुरी, देव कुमार पुरी, अम्बर बहादुर मगर, इन्द्रमाया धिमाल, ओम प्रकाश पौडेल, कमला देवी पाण्डे क्षेत्री, कलिम शेक, कौमारी बस्नेत, खड्ग बहादुर भण्डारी, गंगा	स्ववासी जग्गादर्ता प्रक्रियाबाट सरकारी सार्वजनिक जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरी भ्रष्टाचार गरेको।	आयोगको मागदावी • नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन प्रमुख नापी अधिकृत स्व. शशीकान्त झा र निजको श्रीमती प्रतिवादी अनार देवी झाको हकमा: प्रतिवादी शशीकान्त झालाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु.४९,६२,९९,८०९.७५ (अक्षरेपि एकचालिस करोड बैसठ्ठी लाख उन्नाईस हजार आठ सय एक दशमलव पचत्तर रुपैया मात्र) बिगो कायम गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र बिगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिए तपानि निज प्रतिवादीको मिति २०७५।०९।०७ मा मृत्यु भएको मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्रबाट देखिएकोले फौजदारी न्यायको मान्य सिद्धान्त बमोजिम उपर मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३३ को उपदफा (२), सोही संहिताको दफा १५८ को उपदफा (२), अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९क. र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४६ बमोजिम मृत्यु भएको प्रतिवादीको हकमा समेत मुद्दा चलाउन र सरकारी वा निजी बिगो, क्षतिपूर्ति वा रकम भराउन सकिने कानुनी व्यवस्था रहेकोले प्रतिवादी शशीकान्त झाले जीवित हुँदा नेपाल सरकारलाई हानि पुऱ्याएको बिगो रु.४९,६२,९९,८०९.७५ (अक्षरेपि एकचालिस करोड बैसठ्ठी लाख उन्नाईस हजार आठ सय एक दशमलव पचत्तर रुपैया मात्र) निजको श्रीमती प्रतिवादी अनार देवी झासमेतबाट असुल उपर हुन मागदावी लिइएको देखिन्छ। निज प्रतिवादीहरूलाई बिगो असुल उपर गर्ने प्रयोजनार्थ मात्र प्रतिवादी बनाइएको देखिन्छ। • नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन नापी अधिकृत राम देव मण्डल धानुकको हकमा: प्रतिवादी राम देव मण्डल धानुकलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. ४,७५,८४,२७९.७५ (अक्षरेपि चार करोड, पचत्तर लाख, चौरासी हजार, दुई सय एकहत्तर दशमलव पचत्तर रुपैया मात्र) बिगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र बिगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिइएको देखिन्छ। • नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन नायब सुब्बा रुद्र प्रसाद श्रेष्ठको हकमा: प्रतिवादी रुद्र प्रसाद श्रेष्ठलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. ५,९८,२८,००९.७५ (अक्षरेपि पाँच करोड, अठार लाख, अठ्ठाईस हजार एक दशमलव पचत्तर रुपैया मात्र) बिगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र बिगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।	फैसला: प्रतिवादीहरूलाई आंशिक सफाई दिने गरी भएको फैसला। विशेष अदालतले फैसला गर्दा लिएका आधारहरू: • प्रतिवादी शशीकान्त झाको मृत्यु भइसकेकाले निजलाई सजाय गर्नु नपर्ने। • एक विगाहा बराबर ६,७७२.६३ वर्गमिटर हुने निर्विवाद तथ्यका आधारमा मूल्यलाई प्रति वर्गमिटरमा रूपान्तरण गर्दा कसूर गर्दाका बखतको तत्कालको मूल्य प्रति वर्गमिटर रु. ४५ पर्न आउने देखिएकोले एउटै क्षेत्र, एउटै समय र एउटै श्रेणीका जग्गाका हकमा समान दर लागू हुनु नै समानता तथा गैरभेदभावको सिद्धान्तअनुकूल सोही दरलाई आधार मानी सरकारी सार्वजनिक जग्गाको मूल्य कायम गर्नु न्यायोचित, तर्कसंगत तथा प्रमाणमा आधारित देखिने। • प्रतिवादीहरू रामदेव मण्डल धानुक, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, सिताराम यादव, विन्देश्वर पंजियार सुडी, रामकुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, विष्णुदेव यादव र ललितकुमार मण्डललाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ (१) बमोजिम कैद र निजहरू संलग्न जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार हुने बिगो रकमको दामासाहीले जरिवाना हुने। • प्रतिवादी रेवत राज पुरीको हकमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) र सोही ऐनको दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम निजको कसूरमा संलग्नताको मात्रा अनुसार एक वर्ष कैद र हुने	• जिल्ला झापा, साबिक दमक नगरपालिका अन्तर्गत साबिक कित्ता नम्बरहरू ७६०/१, ७६१, ७६२, ७७३, ७८३, ७८४, ७८६, ७८७, ७८८ तथा साबिक दमक वडा नं.६ ग र वडा नं.५ ख को विचमा तत्कालीन २०२१ सालको नापीको समयमा कसैको नाममा नाप नक्सा नभएको, कित्ता कायम नभएको, मार्जिनको जग्गाहरूको फिल्डबुकमा सरकारी सार्वजनिक जग्गाको/श्रेस्ता कायम भएको जग्गा देखिदा उक्त जग्गाहरू सरकारी सार्वजनिक जग्गाहरू हुन भन्ने तथ्य स्थापित भएको छ। सर्पट (पुनः नापी) नापीको क्रममा प्रतिवादीहरूले बदनियत राखी आपसी मिलोमतो तथा योजनामा स्ववासी जग्गा दर्ता प्रकृयाबाट व्यक्ति विशेषलाई दिने निर्णय गरी कित्ता नम्बर कायम गरी गराई जग्गा धनी श्रेस्ता कायम गरी जग्गा धनी दर्ता पुर्जा समेत दिएको तथ्य नापी कार्यालय, दमकबाट प्राप्त शुरु नापीमा सरकारी सार्वजनिक जग्गा जनिई जग्गाधनी दर्ता श्रेस्ता कायम भएका कित्ता नम्बरहरू ७६०/१, ७६१, ७६२, ७७३, ७८३, ७८४, ७८६, ७८७, ७८८ तथा साबिक दमक वडा नं. ६ ग र वडा नं. ५ ख को विचमा तत्कालीन २०२१ सालको नापीको समयमा कसैको नाममा नाप नक्सा नभएको कित्ता कायम नभएको मार्जिनको जग्गाहरू हाल पुनः नापीमा व्यक्ति विशेषको नाममा नापी भई नक्सा र प्लटरजिष्टरमा अभिलेख कायम भएको जग्गाहरूको विवरण सहितको प्रतिवेदनसमेत पुष्टि भएको देखिदा प्रस्तुत मुद्दाको सम्बन्धमा अनुसन्धानको क्रममा संकलित उजुरी निवेदन, नापी कार्यालय दमकको विभिन्न मितिहरूमा प्राप्त पत्र सहितको राय प्रतिकृया/प्रतिवेदन, मालपोत कार्यालय दमकबाट प्राप्त राय प्रतिकृया, सरकारी सार्वजनिक जग्गालाई स्ववासी जग्गा दर्ता प्रकृयाबाट व्यक्ति विशेषको नाममा जग्गा पुनःनापीको समयमा नाप जाँच गरी अभिलेख राखी जनाई जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जा वितरण गर्ने गराउने कार्यमा संलग्न नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन कर्मचारीहरूले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयान, सरकारी सार्वजनिक जग्गालाई स्ववासी जग्गा दर्ता प्रकृयाबाट जग्गाधनी दर्ता प्रमाण पूर्जा प्राप्त गर्ने शुरु जग्गाधनीहरू तथा निजहरूको हकवाला र उक्त जग्गाहरूको तह-तह हुँदै खरिद-बिक्री मार्फत जग्गा प्राप्त गरी हाल हकभोग गरेका प्रतिवादीहरूले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयान समेतका प्रमाण कागजहरूको आधारमा यी प्रतिवादीहरूले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ अन्तर्गतको भ्रष्टाचारजन्य कसूर गरेको तथ्यमा स्थापित भएको देखिन्छ। • प्रस्तुत मुद्दाको अनुसन्धानको क्रममा नापी कार्यालय, दमक, झापाको च.नं. १२८९, मिति २०७८।०९।२९ को पत्रसाथ प्राप्त पाना ३६ को विवरण, स्ववासी जग्गादर्ताको निर्णय मिसिलहरू, स्ववासी जग्गा दर्ता गर्दाको नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाबाट जारी गरीएको जग्गाधनी दर्ता श्रेप्ता, हालको जग्गाधनीहरूको जग्गाधनी दर्ता श्रेप्ता, प्लटरजिष्टर, प्रतिवादीहरूले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष गरेको बयान समेतको आधार प्रमाणहरूबाट आरोप पत्रको तालिका २ मा उल्लिखित कर्मचारीहरूले आफ्नो पदको दुरुपयोग गरी आफू तथा शुरु स्ववासी जग्गा दर्तावालाहरूलाई लाभ र सरकारी/सार्वजनिक संस्थालाई हानी पुर्‍याउने बदनियतले स्ववासी जग्गादर्ता प्रक्रियाबाट सरकारी, सार्वजनिक जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा कायम गरी गराई भ्रष्टाचारजन्य कसूर गरेको पुष्टि भएकोले विशेष अदालत, काठमाण्डौबाट “नापी कार्यालय, झापाका प्रमुख नापी अधिकृत प्रतिवादी शशीकान्त झाको

देवी धिमिरे (राधा), गंगा माया धिमाल, चित्र देवी भण्डारी, च्यामनी धिमाल, जंग बहादुर थापा, जित बहादुर धिमाल, विर बहादुर विश्वकर्मा, तिर्थ बहादुर धिमाल, त्रिलोचन पोख्रेल, दिपा सुब्बा (लिम्बु), दिल बहादुर धिमाल, बहादुर धिमाल, नन्दीमाया राई, धन बहादुर थापा, नन्दे दमाई, पन्दे दमाई, पूर्णमाया विश्वकर्मा, पुर्णमाया सापकोटा, पुष्प माया सार्की, प्रेम बहादुर धिमाल, बल बहादुर सार्की, बुद्धिमान राई, भगवती कुसुले, मंगल

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक सिताराम यादवको हकमा:** प्रतिवादी सिताराम यादवलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. ३७,७४,२०,४०७.०० (अक्षरेपि सैतिस करोड, चौहत्तर लाख, बिस हजार, चार सय सात रुपैया मात्र) विगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र विगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी विगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक विन्देश्वर पंजियार सुडीको हकमा:** प्रतिवादी विन्देश्वर पंजियार सुडीलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. ३१,९५,९५,८००.०० (अक्षरेपि एकतिस करोड पन्चानब्बे लाख पन्चानब्बे हजार आठ सय रुपैया मात्र) विगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र विगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी विगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक राम कुमार दासको हकमा:** प्रतिवादी राम कुमार दासलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. १,८६,३८,२००.०५ (अक्षरेपि एक करोड, छयासी लाख, अठितस हजार, दुई सय दशमलब शून्य पाँच रुपैया मात्र) विगो कायम गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र विगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी विगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक गणेश कुमार धिमालको हकमा:** प्रतिवादी गणेश कुमार धिमाललाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु. १६,९२,४७,५९०.०० (अक्षरेपि सोह्र करोड, बयानब्बे लाख, सठ्चालिस हजार, पाँच सय नब्बे रुपैया मात्र) विगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र विगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी विगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक विष्णु देव यादवको हकमा:** प्रतिवादी विष्णु देव यादवलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूर भएको हुँदा निज प्रतिवादीलाई रु. १,५७,८९,१०४.७० (अक्षरेपि एक करोड सन्ताउन्न लाख उनानब्बे हजार, एक सय चार दशमलब सात रुपैया मात्र) विगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र विगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी विगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।

• **नापी कार्यालय, चन्द्रगढी, झापाका तत्कालीन सभेक्षक अमिन ललित कुमार मण्डलको हकमा:** प्रतिवादी ललित कुमार मण्डललाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) देहाय (ज) बमोजिमको कसूर भएको हुँदा

विगोको दामासाहीले हुने रु.२०,८३,६७१।- जरिवाना हुने।

• मतिथारको कसुरको सजायको मागदावी लिइएका अन्य प्रतिवादीहरूले बदनियतपूर्वक मिलोमतो गरी जग्गा दर्ता गराएको मात्र मिल्ने अवस्था नदेखिएकाले निज प्रतिवादीहरूले आरोपदावीको कसुरबाट सफाई पाउने र निजहरूका नाममा दर्ता भएको सरकारी जग्गा जफत हुने।

हकमा निजकोले निजको श्रीमती अनार देवी झालाई समेत प्रतिवादी कायम गरि आरोप पत्र दायर भएको देखिदा निज शशीकान्त झालाई मृत्यु भैसकेको हुँदा निजलाई सजाय गर्नु परेन, उक्त स्ववासी जग्गादर्ता प्रक्रियाको निर्णयमा संलग्न नापी कार्यालय, झापाका अन्य कर्मचारीहरू प्रतिवादीहरू रामदेव मण्डल धानुक, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, सिताराम यादव, विन्देश्वर पंजियार सुडी, राम कुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, विष्णु देव यादव र ललित कुमार मण्डललाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) को कसुरमा सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम निम्न अनुसार कैद र निजहरू संलग्न जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार हुने विगो रकमको दामासाहीले जरिवाना हुने ठहर भएको

सि.नं.	प्रतिवादी कर्मचारीको नाम	कैद	जरिवाना रु.	कैफियत
१	रामदेव मण्डल धानुक	छ महिना	२,६५,५५४/-	
२	रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ	छ महिना	३,१६,७७१/-	
३	सिताराम यादव	एक वर्ष	१८,७४,३९८/-	
४	विन्देश्वर पंजियार सुडी	एक वर्ष	१८,०९,९५८/-	
५	रामकुमार दास	तीन महिना	१,०२,९७९/-	
६	गणेश कुमार धिमाल	एक वर्ष	९,८३,८१२/-	
७	विष्णुदेव यादव	तीन महिना	१८,३४४/-	
८	ललितकुमार मण्डल	तीन महिना	५८,७२५/-	

• साथै पहिलो क्रमका जग्गा दर्ता गर्ने प्रतिवादीहरू मध्येका गगन भन्ने रेवतराज पुरीको हकमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) बमोजिमको कसुरको मतिथार भई दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिमको कसूरमा मूल प्रतिवादीहरूलाई भए सरह नै भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम एक वर्ष कैद र हुने विगोको दामासाहीले हुने रु.२०,८३,६७१।- जरिवाना हुने र दोस्रो तहमा हकहस्तान्तरण भई जग्गा प्राप्त गरेका जग्गा धनी प्रतिवादीहरू श्रवण चौधरी समेत जना १०५ को हकमा निजहरूको नाममा कायम भई आएको आरोप दावी बमोजिमको जग्गा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ बमोजिम जफत हुने ठहर गरी विशेष अदालतबाट फैसला भएको देखिँदा यी प्रतिवादीहरू विरुद्धको भ्रष्टाचारजन्य कसुरको कसूरजन्य कार्य (Corpus delicti of the Corruption) स्थापित भए कै देखिन्छ।

• प्रस्तुत मुद्दामा कसुर ठहर भएका प्रतिवादीहरू रामदेव मण्डल धानुक, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, सिताराम यादव, विन्देश्वर पंजियार सुडी, राम कुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, विष्णु देव यादव, ललित कुमार मण्डल र गगन भन्ने रेवतराज पुरी समेतको हकमा आरोप दावी लिँदा विवादित जग्गा ७९ वटा कित्ताहरूमा सुरु नापीमा नै सरकारी सार्वजनिक कायम भएका जग्गाहरूको जग्गा क्षेत्रफल १९५६१२.१४ व.मि. (२८-१७-१३.०९ बिगाहा) व्यक्ति विशेषको नाममा स्ववासी जग्गा दर्ताबाट व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता कायम भएको र उक्त क्षेत्रफलको जग्गाको विगो कायम गर्दा मालपोत कार्यालय, दमक, झापाको च.नं. ४८५२, मिति

<p>धिमाल, मनमाया सुनुवार, मिठि दमिनी, मोहन मेचे, युवराज थापा, राज कुमार कपाली, राजिन दमाई, रुपलाल धिमाल, लक्ष्मण लिम्बु (मादेन), लछि माया बस्नेत, विकास लिम्बु, शेर बहादुर गजमेर, संझा देवी माझी, सुकमाया लिम्बु, हेम बहादुर दर्जी, हेमराज भट्टराई, कृष्ण कुमार कपाली, टिका विर खेवा(लिम्बु), धनमाया राई, शान्ता श्रेष्ठ, बुध बहादुर धिमाल, शुक्रराज लिम्बु, रुकमीनी माझी, भुमिका कोइराला, स्वर्गिय</p>	<p>निज प्रतिवादीलाई रु.१,३०,२८,६०७.०० (अक्षरेपि एक करोड, तिस लाख, अष्टाईस हजार, छ सय सात रुपैया मात्र) बिगो कायम गरी सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र बिगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।</p> <p>•सरकारी सार्वजनिक जग्गा स्वावासी जग्गा दर्ता प्रक्रियाबाट आफ्नो नाममा दर्ता गर्ने सुरु जग्गा दर्तावाला प्रतिवादीहरूका हकमा (५८ जना): प्रतिवादीहरू केशावती पुरी, देव कुमार पुरी, मनमाया पुरी, रेवत राज पुरी, जंग बहादुर थापा, धन बहादुर थापा, हेम राज भट्टराई, कौमारी बस्नेत, खड्ग बहादुर भण्डारी, गंगा देवी घिमिरे (राधा), चित्र देवी भण्डारी, युवराज थापा, लछि माया बस्नेत, कमला देवी पाण्डे क्षेत्री, पुर्ण माया विश्वकर्मा, बुद्धिमान राई, विर बहादुर विश्वकर्मा, शेर बहादुर विश्वकर्मा, अम्बर बहादुर मगर, इन्द्र माया धिमाल, गंगा माया धिमाल, च्यामनी धिमाल, जित बहादुर धिमाल, तिर्थ बहादुर धिमाल, दिल बहादुर धिमाल, धन बहादुर धिमाल, राजीन दमाई, लक्ष्मण लिम्बु, राजकुमार कपाली, कलिम शेक, कृष्ण कुमार कपाली, दिपा सुब्बा लिम्बु, धनमाया राई, नन्दे दमाई, पन्दे दमाई, पुर्णमाया सापकोटा, प्रेम बहादुर धिमाल, भगवती कुशुले, मिठि दमिनी, विकास लिम्बु, शान्ता श्रेष्ठ, संझा देवी माझी, सुकमाया लिम्बु, टिकाविर खेवा (लिम्बु), त्रिलोचन पोखेल, नन्दिमाया राई, पुष्पमाया सार्की, बल बहादुर सार्की, बुध बहादुर धिमाल, मंगल धिमाल, मनमाया सुनुवार, मोहन मेचे, रुकमिनी माझी, रुपलाल धिमाल, शुक्रराज लिम्बु, हेम बहादुर दर्जी, ओम प्रकाश पौडेल र भूमिका कोइरालालाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिमको कसूरको मतियार भई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २२ बमोजिमको कसूरमा निज प्रतिवादीहरूलाई आरोपपत्रको पेज नं. २६५ देखि २७४ मा उल्लिखित तालिका बमोजिमको बिगो कायम गरी मुख्य कसूरदारहरूलाई हुने सजायलाई आधार मानी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांस बमोजिम मुख्य कसूरदारहरूलाई हुने सरह सजाय गरी बिगो असुलउपर हुन मागदावी लिईएको देखिन्छ।</p> <p>•त्यसैगरी सरकारी सार्वजनिक जग्गा स्वावासी जग्गा दर्ता प्रक्रियाबाट आफ्नो नाममा दर्ता गर्ने सुरु जग्गा दर्तावाला प्रतिवादीहरू (मृतक) का हकमा (१४ जना): प्रतिवादीहरू स्व. गंगामाया दर्जी, स्व. झक बहादुर धिमाल, स्व.झरिलाल साह, स्व. लालबाबु धिमाल, स्व. मदन बहादुर दमाई, स्व. सन्ध्या देवी माझी, स्व. तुलविर राईलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिमको कसूरको मतियार भएको हुँदा सोही ऐनको २२ बमोजिमको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिम हुने सजायलाई आधार मानी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक</p>	<p>२०८०।१०।०५, च.नं. ४८९२, मिति २०८०।१०।०८, च.नं. ४९६३, मिति २०८०।१०।११ र च.नं. ५००७, मिति २०८०।१०।१२ को पत्रसाथ प्राप्त मूल्याङ्कन अनुसार उक्त जग्गाहरूको आ.व.२०८०।८१ को न्यूनतम मूल्याङ्कन रु.४१,६२,१९,८०१.७५ (अक्षरेपि एकचालिस करोड बैसष्टी लाख उन्नाईस हजार आठ सय एक दशमलब पचत्तर रुपैया मात्र) कायम गरिएकोमा विशेष अदालतबाट फैसला गर्दा मिति २०६५।०३।२६ र ७ मा बसेको जिल्ला स्तरको न्यूनतम मूल्याङ्कन समितिको बैठकले आ.व. २०६५।६६ का लागि झापा जिल्लाका विभिन्न स्थानका जग्गाहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण गरी दमक नगरपालिकाको साबिक श्रेस्ता सबैका हकमा प्रतिविगाह रु.३,००,००० कायम गरी सो दरलाई नै आधार मानी बिगो निर्धारण हुने गरी विशेष अदालतबाट यी प्रतिवादीहरू रामदेव मण्डल धानुक, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, सिताराम यादव, विन्देश्वर पञ्जियार सुडी, राम कुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, विष्णु देव यादव, ललित कुमार मण्डल र गगन भन्ने रेवतराज पुरी समेतलाई उक्त कम बिगो नै दामासाही गरी भएको फैसला नुतिपूर्ण देखिँदा बदरभागी छ। यी प्रतिवादीहरूले स्ववासी जग्गा दर्ता प्रक्रियाबाट हानि नोक्सानी गरेको सरकारी जग्गाको विगोका सन्दर्भमा अनुसन्धान अधिकृतले मालपोत कार्यालय, दमक, झापामा पत्राचार गरि सो जग्गाहरूको विगो माग गर्दा च.नं. ४८५२, मिति २०८०।१०।०५, च.नं. ४८९२, मिति २०८०।१०।०८, च.नं. ४९६३, मिति २०८०।१०।११ र च.नं. ५००७, मिति २०८०।१०।१२ को पत्रसाथ प्राप्त मूल्याङ्कन अनुसार उक्त जग्गाहरूको आ.व.२०८०।८१ को न्यूनतम मूल्याङ्कन रु.४१,६२,१९,८०१.७५ (अक्षरेपि एकचालिस करोड बैसष्टी लाख उन्नाईस हजार आठ सय एक दशमलब पचत्तर रुपैया मात्र) खुली आएको र उक्त जग्गा सुरु दर्ता पश्चात निन्तर रुपमा यी प्रतिवादीहरूले विभिन्न तहमा बिक्री गरी समयको क्रम अनुसार जग्गाको खरिद तथा बिक्री दरमा हुने मूल्यको उतारचढावको आधारमा निरन्तर फाईदा प्राप्त गरिरहेको र पछिल्लो जग्गाधनीहरूलाई समेत जफत प्रयोजनको लागि प्रतिवादी कायम गरी अभियोजन गरिएकोमा सुरु विशेष अदालतबाट उक्त दावी गरिएको रु.४१,६२,१९,८०१.७५ को जग्गा जफत हुने ठहर समेत गरिसकेको परिप्रेक्ष्यमा यी प्रतिवादीहरूलाई सो जग्गाको पछिल्लो मूल्याङ्कनकै आधारमा बिगो कायम गरी सजाय गर्नुपर्नेमा मिति २०६५।०३।२६ र २७ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय झापा बसेको न्यूनतम मूल्याङ्कन समितिको बैठकले आ.व. २०६५।६६ को लागि निर्धारण गरेको न्यूनतम मूल्याङ्कनको आधारमा प्रतिविगाह रु.३,००,००० का दरले बिगो कायम गरी प्रतिवादीहरूलाई कम सजाय गरी भएको फैसला नुतिपूर्ण देखिँदा बदर भागी छ।</p> <p>•प्रतिवादीहरू स्व.शशीकान्त झाका हकमा निजकी श्रीमती अनार देवी झाका हकमा हेर्दा: नापी कार्यालय दमक झापामा कार्यरत तत्कालीन प्रमुख नापी अधिकृत प्रतिवादी शशीकान्त झाले बदनियत राखी आफूसमेतले लाभ प्राप्त गरी, जग्गादर्ता गर्ने व्यक्तिहरूले समेत लाभ प्राप्त गर्ने गरी र नेपाल सरकार/सार्वजनिक संस्थालाई हानी पुऱ्याउने नियतले सार्वजनिक जग्गाहरू विभिन्न व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्ने निर्णय गरी गराई जग्गाधनी दर्ता सेस्ता समेत प्रमाणित गरी गराएको पुष्टि भएको हुँदा निज प्रतिवादीलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिमको कसूरमा रु.४१,६२,१९,८०१.७५ (अक्षरूपि एकचालिस करोड बैसष्टी लाख उन्नाईस हजार आठ सय एक दशमलब पचत्तर रुपैया मात्र) बिगो कायम गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम कैद र बिगो बमोजिमको जरिवानाको सजाय गरी बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिनुपर्ने देखिए</p>
---	--	---

<p>तुलवीर राई, ठाकुरध्वज राई, झरिलाल शाह, सन्तोष कुमार साह, मदन बहादुर दमाई, मन्जु पाँचकोटी, लालबाबु धिमाल, मान बहादुर धिमाल, सन्ध्या देवि माझी, बुद्धि लाल माझी, गंगामाया दर्जी, लक्ष्मी दर्जी, झक बहादुर धिमाल र जानुकी धिमालमु.नं (०८०-CR-०१११) फैसला मिति २०८२।०४।२८</p>	<p>वाक्यांश बमोजिम सजाय गरी बिगो असुलउपर हुन मागदात्री लिनुपर्ने देखिए तापनि निज प्रतिवादीहरुको मृत्यु भएको मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्रसमेतबाट देखिएकोले फौजदारी न्यायको मान्य सिद्धान्त बमोजिम मृत्यु भएकाहरुको हकमा फौजदारी कसुरमा सजाय माग दावी लिनुपर्ने अवस्था नरहेता पनि मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३३ को उपदफा (२) तथा दफा १५८ को उपदफा (२), अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९क. र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४६ बमोजिम मृत्यु भएको प्रतिवादीहरुको हकमा नेपाल सरकारलाई हानि गरेको बिगो रकम प्रतिवादी स्वर्गीय तुलवीर राईको हकमा निजको छोरा ठाकुरध्वज राईबाट बिगो रु.८,४०,०००।०० (अक्षरेपि आठ लाख चालिस हजार रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय झरिलाल शाहको हकमा निजको छोरा सन्तोष कुमार साहबाट बिगो रु. १,४०,५०५.०० (अक्षरेपि एक लाख चालिस हजार पाँच सय पाँच रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय मदन बहादुर दमाईको हकमा निजको श्रीमती मन्जु पाँचकोटीबाट बिगो रु. १,५४,२००.०० (अक्षरेपि एक लाख चौबन्न हजार दुई सय रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय लालबाबु धिमालको हकमा निजको छोरा मान बहादुर धिमालबाट बिगो रु. ५,३३,७५०.०० (अक्षरेपि पाँच लाख तेत्तिस हजार सात सय पचास रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय सन्ध्या देवी माझीको हकमा निजको श्रीमान बुद्धीलाल माझीबाट बिगो रु. १,०६,५९०.०० (अक्षरेपि एक लाख छ हजार पाँच सय नब्बे रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय गंगामाया दर्जीको हकमा निजको छोरा लक्ष्मी दर्जीबाट बिगो रु. ३,२५,५००।- (अक्षरेपि तिन लाख पच्चिस हजार पाँच सय रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय झक बहादुर धिमालको हकमा निजको श्रीमती जानुकी धिमालबाट बिगो रु. ८,९९,५००.०० (अक्षरेपि आठ लाख उन्नान्सय हजार पाँच सय रुपैया मात्र) बिगो असुल उपर हुन मागदात्री लिईएको छ। साथै निज प्रतिवादीहरुलाई बिगो असुल उपर गर्ने प्रयोजनको लागि मात्र प्रतिवादी बनाईएको देखिन्छ।</p> <p>•दोस्रो तहमा हक हस्तान्तरण भई जग्गा प्राप्त गरेका जग्गाधनी प्रतिवादीहरुका हकमा (१०५ जना): प्रतिवादीहरु श्रवण चौधरी, अरुण चौधरी, अर्जुन बहादुर कार्की, सुरेन्द्र चालिसे, अवि बराल, अशोक शाह, इन्द्र लाल गिरी, एन.वि.डि.ए. सुपरमार्केट प्रा.लि., औसी मगर, कमल बहादुर लिम्बु, कुमार नेपाली, कृष्ण प्रसाद गुराराई, कृष्णलाल गिरी, कैलास कुमार खत्री, कौशरी खातुन, खगेन्द्र लामिछाने, खिलराज खरेल, गंगादेवी गिरी, गमसेर दर्जी, गिता कुमारी श्रेष्ठ, गोपाल प्रसाद पकुवाल, चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ, चित बहादुर ढकाल, जानुका लिम्बु, जिवन कन्दडुवा, टेकमाया खरेल, ठगीमाया गिरी, डिल्लीमाया राई, तिलक बहादुर लिम्बु, तुलसी राम गिरी, तुला राम गिरी, तृषी थुलुङ कुमाल, आदिवासी जनजाती महासंघ नगर समन्वय परिषद, दमक, झापा, दिल कुमारी गिरी, दिलु लावती, दुर्गा देवी वस्नेत, देवेन्द्र विष्टकर्मा (गजमेर), धर्मेन्द्र कुरुम्बाङ्ग लिम्बु, नइन कला लुईटेल, निरमाया धिमाल, निर्मला</p>	<p>तापनि निज प्रतिवादीको मिति २०७५।०९।०७ मा मृत्यु भएको मृत्युदर्ता प्रमाणपत्रबाट देखिएकोले फौजदारी न्यायको मान्य सिद्धान्त बमोजिम निज उपर फौजदारी कसुरमा कैदको सजाय माग दावी लिनुपर्ने अवस्था नरहे तापनि निज उपर मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३३ को उपदफा (२), सोही संहिताको दफा १५८ को उपदफा (२), अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९क. र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४६ बमोजिम मृत्यु भएको प्रतिवादीको हकमा समेत मुद्दा चलाउन र सरकारी वा निजी बिगो, क्षतिपूर्ति वा रकम भराउन सकिने स्पष्ट कानुनी व्यवस्था रहेकोले निज प्रतिवादी शशीकान्त झाको श्रीमती प्रतिवादी अनार देवी झासमेतबाट प्रतिवादी शशीकान्त झाले जिवित हुँदा माथि उल्लेखित कसुर गरी नेपाल सरकारलाई हानि पुऱ्याएको बिगो रु.४१,६२,१९,८०१.७५ (अक्षरुपी एकचालिस करोड बैसठ्ठी लाख उताईस हजार आठ सय एक दशमलव पचत्तर रुपैया मात्र) निजको श्रीमती प्रतिवादी अनार देवी झासमेतबाट असुल उपर हुन मागदात्री लिईएकोमा अदालतबाट फैसला हुँदा प्रतिवादी शशीकान्त झालाई आरोप दावी बमोजिम कसुर ठहर भए तापनि निज प्रतिवादीको मृत्यु भइसकेकाले सजाय गर्नुपरेन भनी फैसला भएको देखिन्छ । यद्यपि फौजदारी दण्डप्रणाली तथा प्रचलित कानुन बमोजिम निज प्रतिवादी स्व. शशीकान्त झाबाट असुल उपर गर्नुपर्ने बिगो निजकी श्रीमतीबाट असुल हुनुपर्नेमा सो तर्फ मौन रही विशेष अदालतबाट भएको फैसला कानुन र न्यायका दृष्टिकोणबाट न्युटिपूर्ण भई बदरभागी छ । यसर्थ प्रतिवादी स्व. शशीकान्त झाबाट असुल हुनुपर्ने बिगो निजकी श्रीमतीबाट असुल उपर हुन अनुरोध छ ।</p> <p>•सरकारी सार्वजनिक जग्गा स्वावासी जग्गा दर्ता प्रक्रियाबाट आफ्नो नाममा दर्ता गर्ने सुह जग्गा दर्तावाला प्रतिवादीहरु स्व. गंगामाया दर्जी, स्व. झक बहादुर धिमाल, स्व. झरिलाल साह, स्व. लालबाबु धिमाल, स्व. मदन बहादुर दमाई, स्व. सन्ध्या देवी माझी, स्व. तुलवीर राईका हकमा हेर्दा, निज प्रतिवादीहरुको मृत्यु भएको मृत्युदर्ता प्रमाणपत्रसमेतबाट देखिएकोले फौजदारी न्यायको मान्य सिद्धान्त बमोजिम मृत्यु भएकाहरुको हकमा फौजदारी कसुरमा सजाय माग दावी लिनुपर्ने अवस्था नरहे तापनि मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १३३ को उपदफा (२) तथा दफा १५८ को उपदफा (२), अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ को दफा २९क. र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४६ बमोजिम मृत्यु भएका प्रतिवादीहरुको हकमा नेपाल सरकारलाई हानि गरेको बिगो रकम प्रतिवादी स्वर्गीय तुलवीर राईको हकमा निजको छोरा ठाकुरध्वज राईबाट बिगो रु.८,४०,०००।०० (अक्षरेपि आठ लाख चालिस हजार रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय झरिलाल शाहको हकमा निजको छोरा सन्तोष कुमार साहबाट बिगो रु. १,४०,५०५.०० (अक्षरेपि एक लाख चालिस हजार पाँच सय पाँच रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय मदन बहादुर दमाईको हकमा निजको श्रीमती मन्जु पाँचकोटीबाट बिगो रु. १,५४,२००.०० (अक्षरेपि एक लाख चौबन्न हजार दुई सय रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय लालबाबु धिमालको हकमा निजको छोरा मान बहादुर धिमालबाट बिगो रु. ५,३३,७५०.०० (अक्षरेपि पाँच लाख तेत्तिस हजार सात सय पचास रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय सन्ध्या देवी माझीको हकमा निजको श्रीमान बुद्धीलाल माझीबाट बिगो रु. १,०६,५९०.०० (अक्षरेपि एक लाख छ हजार पाँच सय नब्बे रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय गंगामाया दर्जीको हकमा निजको छोरा लक्ष्मी दर्जीबाट बिगो रु. ३,२५,५००।- (अक्षरेपि तिन लाख पच्चिस हजार पाँच सय रुपैया मात्र), प्रतिवादी स्वर्गीय झक बहादुर धिमालको हकमा निजको श्रीमती जानुकी धिमालबाट बिगो रु.</p>
--	--	---

काकी, निर्मला देवी पण्डित, निर्मला धिमाल, पवन साह, पार्वती काकी, पिंकी भण्डारी, पुष्पलाल गिरी, प्रमोद कुमार मलिक डोम, प्रविण राई, प्रेम बहादुर गिरी, बविता गिरी, बम बहादुर मगर, बल बहादुर राई, बल बहादुर लिम्बु, बाल कुमारी गुरागाई, तत्कालिन विजनेश युनिभर्सल डेभलपमेन्ट बैंक हालको सिद्धार्थ बैंक लि. प्रधान कार्यालय काठमाडौं, बिमला नेपाली, विष्णु देवी गुरागाई, भक्तमाया खड्का, मन कुमारी राजवंशी, मिना राई, मुकेश शर्मा, मुना पौडेल चापागाई, धनराज चापागाई, मेनुका गजमेर, लिला देवी दर्जी, योगेश्वर लुइटेल्, रत्नमाया राई, रनमाया धिमाल, रञ्जित शर्मा, रमेश परियार, लक्ष्मी दर्जी, रमेश भट्टराई, राजिव चन्द्र राई, रामचन्द्र भण्डारी, रिता राई, लक्ष्मण काकी, लक्ष्मी राई, लालमाया थापा मगर, विनोद के.सी., विष्णुमाया कटेल, शंकर चौधरी, शंकर बाबु बस्नेत, शान्ता चौलागाई, शान्ति लिम्बु, शिव कुमार लुइटेल्, कृष्ण प्रसाद दंगाल, शुक्रराज शर्मा, शेर बहादुर राई, श्री प्रसाद लिम्बु, सन्तोष राई, सलिना राई तुम्रोक्, सावित्रा गजमेर, सावित्री अग्रवाल, सिता दाहाल, सुकरानी राई, सुमित्रा गजमेर विश्वकर्मा, सुरेश उप्रेती, सम्झना मल्ल, हर्क बहादुर कटुवाल, सुबोध साह, सुसिला लिम्बु, शुष्मा कोईराला, सोनी हेमरम र स्वपना लिम्बुलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ समेतको कानूनी प्रावधान बमोजिम निज प्रतिवादीहरूका नाममा रहेको सरकारी सार्वजनिक जग्गा नेपाल सरकारको नाममा फिर्ता ल्याउने प्रयोजनका लागि मात्र निजहरूलाई प्रतिवादी बनाईएको देखिन्छ ।

अदालतको फैसला

- नापी कार्यालय झापाका प्रमुख नापी अधिकृत प्रतिवादी शशीकान्त झाको मृत्यु भैसकेको देखिँदा निजलाई सजाय गर्नु परेन ।
- नापी कार्यालय झापाका अन्य कर्मचारीहरू निम्न प्रतिवादीहरूलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) को कसुरमा सोही ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) बमोजिम निम्न अनुसार कैद र निजहरू संलग्न जग्गाको क्षेत्रफल अनुसार हुने बिगो रकमको दामासाहीले जरिवाना हुने ठहर्छ ।

सि.नं.	प्रतिवादी कर्मचारीको नाम	कैद	जरिवाना रु.	कै फि य त
१	रामदेव मण्डल धानुक	छ महिना	२,६५,५५४/-	
२	रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ	छ महिना	३,१६,७७१/-	
३	सिताराम यादव	एक	१८,७४,०००/-	

८,९९,५००.०० (अक्षरेपि आठ लाख उनानसय हजार पाँच सय रुपैया मात्र) बिगो असुल उपर हुन मागदावी लिईएकोमा अदालतबाट फैसला हुँदा निज प्रतिवादीहरूका नाममा दर्ता भएको जग्गा जफत भए तापनि स्वर्गीय प्रतिवादीहरूका हकमा निजका एकाघरका आफन्तबाट बिगो असुल गर्ने तर्फ मौन रही विशेष अदालतबाट भएको फैसला कानून र न्यायको रोहमा नुतिपूर्ण हुँदा सो हदसम्मको फैसला बदरभागी छ । यसर्थ निज प्रतिवादीहरूबाट आरोप दावी बमोजिम बिगो असुल उपर हुन समेत सादर अनुरोध छ ।

• सरकारी सार्वजनिक जग्गा स्वावासी जग्गा दर्ता प्रक्रियाबाट आफ्नो नाममा दर्ता गर्ने सुरु जग्गा दर्तावाला प्रतिवादीहरू केशावती पुरी, देव कुमार पुरी, मनमाया पुरी, रेवत राज पुरी, जंग बहादुर थापा, धन बहादुर थापा, हेम राज भट्टराई, कौमारी बस्नेत, खड्क बहादुर भण्डारी, गंगा देवी धिमिरे (राधा), चित्र देवी भण्डारी, युवराज थापा, लछि माया बस्नेत, कमला देवी पाण्डे क्षेत्री, पुर्ण माया विश्वकर्मा, बुद्धिमान राई, विर बहादुर विश्वकर्मा, शेर बहादुर विश्वकर्मा, अम्बर बहादुर मगर, इन्द्र माया धिमाल, गंगा माया धिमाल, च्यामनी धिमाल, जित बहादुर धिमाल, तिर्थ बहादुर धिमाल, दिल बहादुर धिमाल, धन बहादुर धिमाल, राजीन दमाई, लक्ष्मण लिम्बु, राजकुमार कपाली, कलिम शोक, कृष्ण कुमार कपाली, दिपा सुब्बा लिम्बु, धनमाया राई, नन्दे दमाई, पन्दे दमाई, पुर्णमाया सापकोटा, प्रेम बहादुर धिमाल, भगवती कुशुले, मिठे दमिनी, विकास लिम्बु, शान्ता श्रेष्ठ, संझा देवी माझी, सुक्माया लिम्बु, टिकाविर खेवा (लिम्बु), त्रिलोचन पोखेल, नन्दिमाया राई, पुष्पमाया साकी, बल बहादुर साकी, बुध बहादुर धिमाल, मंगल धिमाल, मनमाया सुनुवार, मोहन मेचे, रुकमिनी माझी, रुपलाल धिमाल, शुक्रराज लिम्बु, हेम बहादुर दर्जी, ओम प्रकाश पौडेल र भूमिका कोईरालाका हकमा हेर्दा, निज प्रतिवादीहरूले आफ्नो नाममा नापी दर्ता गराई हक हस्तान्तरण गरी जग्गा दर्ता गराउने कार्यमा संलग्न सरकारी कर्मचारीहरूको मतियारको रूपमा रहेको र सो कार्यबाट यी प्रतिवादीले प्रत्यक्षतः लाभ लिएको समेत मिसिल संलग्न कागजातबाट पुष्टि भएकै देखिन्छ । यस्तो अवस्थामा निज प्रतिवादीहरूलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) बमोजिमको कसुरको मतियार भई दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिमको कसुरमा सजायको मागदावी लिई आरोपपत्र दायर भएकोमा निज प्रतिवादीहरूले अनुसन्धानका क्रममा बयान गर्दा जिल्ला झापा, दमक नगरपालिका वडा नं. १३ र १४ का सरकारी सार्वजनिक भनिएका जग्गाहरू परापूर्व कालदेखि बुबा बाजे देखि भोगचलन गर्दै आए पनि जग्गाको पुर्जा नभएकाले पुर्जा बनाउनको लागि नापीमा निवेदन दिँदा पुर्जा प्राप्त गरेको अन्य कुरा थाहा छैन भन्ने समेत करिव एकै मिलान व्यहोराको बयान व्यहोरा लेखाइदिए पनि उल्लिखित प्रतिवादीहरूमध्येका गगन भन्ने रेवत राज पुरीलाई मात्र मतियारको कसुरमा एक वर्ष कैद र दामासाहीले हुने बिगो रु.२०,८३,६७१।- जरिवाना हुने ठहर भई फैसला भएको देखिन्छ भने अन्य प्रतिवादीहरूलाई मतियारको कसुरबाट सफाई दिने र निजहरूका नाममा रहेको जग्गा मात्र जफत हुने गरी फैसला भएको पाइन्छ । समान हैसियतका प्रतिवादीहरूमध्ये एक जना प्रतिवादी रेवत राज पुरीलाई सजाय हुने र अन्यलाई आरोप दावीबाट सफाई दिने गरी भएको फैसला आफैमा विरोधाभास हुन गएको हुँदा सो हदसम्मको फैसला बदर गरी मतियारको कसुरमा संलग्न उल्लिखित प्रतिवादीहरूलाई आरोप दावी बमोजिम सजाय हुन समेत सादर अनुरोध छ ।

• अतः उल्लिखित आधार तथा कारण समेतबाट प्रस्तुत मुद्दामा विशेष अदालतबाट भएको फैसला नुतिपूर्ण हुँदा प्रतिवादीहरू स्व.शशीकान्त झाका हकमा निजकी श्रीमती अनार देवी झा,

		वर्ष	३९८/-	
४	विन्देश्वर पंजियार सुडी	एक वर्ष	१८,०९, ९५८/-	
५	रामकुमार दास	तीन महिना	१,०२,९ ७९/-	
६	गणेश कुमार धिमाल	एक वर्ष	९,८३,८ १२/-	
७	विष्णुदेव यादव	तीन महिना	१८,३४ ४/-	
८	ललितकुमार मण्डल	तीन महिना	५८,७२ ५/-	

• पहिलो क्रमका जग्गा दर्ता गर्ने प्रतिवादीहरू मध्येका गगन भन्ने रेवतराज पुरीले बयान गर्दा सुकुम्बासी कै सहमतिमा हाम्रो परिवारमा कायम गरी पुनः उनीहरूकोमा फिर्ता पास गरिएको तथ्य स्वीकार गरेको देखिन्छ । यसरी हक हस्तान्तरण भएका लिखतहरू खरिद बिक्री भएका लिखत हुँदा सरकारी जग्गा निजकै सक्रियतामा आफू आफ्नो परिवारका सदस्य तथा अन्य प्रतिवादीहरूको नाउँमा नापी दर्ता गराई हक हस्तान्तरण गरी उक्त जग्गा दर्ता गराउने कार्यमा संलग्न सरकारी कर्मचारीहरूको मतियारको रूपमा रहेको र सो कार्यबाट यी प्रतिवादीले प्रत्यक्षतः लाभ लिएको समेत देखिन आएकोले निजले भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ८ को उपदफा (१) को खण्ड (ज) बमोजिमको कसूरको मतियारमा दफा २२ को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिमको कसूरमा निज प्रतिवादी गगन भन्ने रेवतराज पुरीलाई सोही प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश बमोजिम एक वर्ष कैद र हुने बिगोको दामासाहीले रु.२०,८३,६७१।- जरिवाना हुने ठहर्छ । प्रतिवादी कायम गरिएका सुरु तहमा जग्गा दर्ता गराउने अन्य व्यक्तिहरूको बदनियत र सचेत संलग्नता प्रमाणित गर्न नसकिएको अवस्थामा उल्लिखित मतियारको कसूरमा संलग्न प्रतिवादीहरूका हकमा जग्गा जफत हुने ठहर भैसकेको हुँदा बिगो असुल गर्नु परेन ।

• दोस्रो तहमा हक हस्तान्तरण भई जग्गा प्राप्त गरेका जग्गा धनीहरूको परेको थैलीका हकमा तत्काल प्रचलित मुलुकी ऐन लेनदेन व्यवहारको महलको २३ नं. तथा हाल प्रचलित मुलुकी देवानी संहिता २०७४ को दफा ४९० मा देवानी दाबी गर्न मिल्ने कानूनी व्यवस्था रहेकै हुँदा जतिसुकै तहमा हक हस्तान्तरण भएको भए पनि त्यस्ता जग्गाहरू समेत भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ बमोजिम जफत हुने हुन्छ । प्रतिवादीहरूबाट साथै कसूरदार ठहर भएका प्रतिवादीहरूबाट साविक दमक ६ग का किताहरू ७६०/१, ७६१, ७६२, ७७३, ७८३, ७८४, ७८६, ७८७, ७८८ का जग्गाहरू

राम देव मण्डल धानुक, रुद्र प्रसाद श्रेष्ठ, सिताराम यादव, विन्देश्वर पंजियार सुडी, राम कुमार दास, गणेश कुमार धिमाल, विष्णु देव यादव, ललित कुमार मण्डल, प्रतिवादी स्वर्गीय तुलविर राईको हकमा निजको छोरा ठाकुरध्वज राई, प्रतिवादी स्वर्गीय झरिलाल शाहको हकमा निजको छोरा सन्तोष कुमार साह, प्रतिवादी स्वर्गीय मदन बहादुर दमाईको हकमा निजको श्रीमती मन्जु पाँचकोटी, प्रतिवादी स्वर्गीय लालबाबु धिमालको हकमा निजको छोरा मान बहादुर धिमाल, प्रतिवादी स्वर्गीय सन्ध्या देवी माझीको हकमा निजको श्रीमान बुद्धीलाल माझी, प्रतिवादी स्वर्गीय गंगामाया दर्जीको हकमा निजको छोरा लक्ष्मी दर्जी, प्रतिवादी स्वर्गीय झक बहादुर धिमालको हकमा निजको श्रीमती जानुकी धिमाल तथा अन्य प्रतिवादीहरू केशवती पुरी, देव कुमार पुरी, मनमाया पुरी, रेवत राज पुरी, जंग बहादुर थापा, धन बहादुर थापा, हेम राज भट्टराई, कौमारी बस्नेत, खड्ग बहादुर भण्डारी, गंगा देवी घिमिरे (राधा), चित्र देवी भण्डारी, युवराज थापा, लछि माया बस्नेत, कमला देवी पाण्डे क्षेत्री, पुर्ण माया विश्वकर्मा, बुद्धिमान राई, विर बहादुर विश्वकर्मा, शेर बहादुर विश्वकर्मा, अम्बर बहादुर मगर, इन्द्र माया धिमाल, गंगा माया धिमाल, च्यामनी धिमाल, जित बहादुर धिमाल, तिर्थ बहादुर धिमाल, दिल बहादुर धिमाल, धन बहादुर धिमाल, राजीन दमाई, लक्ष्मण लिम्बु, राजकुमार कपाली, कलिम शेक, कृष्ण कुमार कपाली, दिपा सुब्बा लिम्बु, धनमाया राई, नन्दे दमाई, पन्दे दमाई, पुर्णमाया सापकोटा, प्रेम बहादुर धिमाल, भगवती कुशुले, मिठि दमिनी, विकास लिम्बु, शान्ता श्रेष्ठ, संझा देवी माझी, सुकमाया लिम्बु, टिकाविर खेवा (लिम्बु), त्रिलोचन पोखेल, नन्दिमाया राई, पुष्पमाया सार्की, बल बहादुर सार्की, बुध बहादुर धिमाल, मंगल धिमाल, मनमाया सुनुवार, मोहन मेचे, रुकमिनी माझी, रूपलाल धिमाल, शुक्रराज लिम्बु, हेम बहादुर दर्जी, ओम प्रकाश पौडेल र भूमिका कोइराला समेतलाई आरोप दावी बमोजिम सजाय हुन सम्मानित अदालत समक्ष अनुरोध छ ।

युसाई दर्ता गराईएका आरोपपत्रको पृष्ठ २६५ देखि २७४ सम्म उल्लिखित तालिका बमोजिमका शुरु दर्ता भएका जग्गाहरू तथा पृष्ठ २७६ देखि २९६ सम्म उल्लिखित तालिका बमोजिमका हाल दर्ता कायम रहेका जग्गाहरू समेत भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ बमोजिम जफत हुने ठहर्छ।

• दोस्रो तहमा हकहस्तान्तरण भई जग्गा प्राप्त गरेका जग्गाधनी प्रतिवादीहरू श्रवण चौधरी, अरुण चौधरी, अर्जुन बहादुर कार्की, सुरेन्द्र चालिसे, अबि बराल, अशोक शाह, इन्द्र लाल गिरी, एन.वि.डि.ए. सुपरमार्केट प्रा.लि., औसी मगर, कमल बहादुर लिम्बु, कुमार नेपाली, कृष्ण प्रसाद गुराराई, कृष्णलाल गिरी, कैलास कुमार खत्री, कौशरी खालुन, खगेन्द्र लामिछाने, खिलुराज खरेल, गंगादेवी गिरी, गमसेर दर्जी, गिता कुमारी श्रेष्ठ, गोपाल प्रसाद पकुवाल, चन्द्र बहादुर श्रेष्ठ, चित बहादुर ढकाल, जानुका लिम्बु, जिवन कन्दडुवा, टेकमाया खरेल, ठगीमाया गिरी, डिल्लीमाया राई, तिलक बहादुर लिम्बु, तुलसी राम गिरी, तुला राम गिरी, तृती थुलुङ कुमाल, आदिवासी जनजाती महासंघ नगर समन्वय परिषद, दमक, झापा, दिल कुमारी गिरी, दिलु लावती, दुर्गा देवी बस्नेत, देवेन्द्र विद्यकर्मा (गजमेर), धर्मेन्द्र कुरुम्बाङ्ग लिम्बु, नइन कला लुईटेल, निरमाया धिमाल, निर्मला कार्की, निर्मला देवी पण्डित, निर्मला धिमाल, पवन साह, पार्वती कार्की, पिकी भण्डारी, पुष्पलाल गिरी, प्रमोद कुमार मलिक डोम, प्रविण राई, प्रेम बहादुर गिरी, बबिता गिरी, बम बहादुर मगर, बल बहादुर राई, बल बहादुर लिम्बु, बाल कुमारी गुराराई, तत्कालिन विजनेश युनिभर्सल डेभलपमेन्ट बैंक हालको सिद्धार्थ बैंक लि. प्रधान कार्यालय काठमाडौं, बिमला नेपाली, विष्णु देवी गुराराई, भक्तमाया खड्का, मन कुमारी राजवंशी, मिना राई, मुकेश शर्मा, मुना पौडेल चापागाई, धनराज चापागाई, मेनुका गजमेर लिला देवी दर्जी, योग्यश्वर लुइटेल, रत्नमाया राई, रनमाया धिमाल, रञ्जित शर्मा, रमेश परियार, लक्ष्मी दर्जी, रमेश भट्टराई, राजिव चन्द्र राई, रामचन्द्र भण्डारी, रीता राई, लक्ष्मण कार्की, लक्ष्मी राई, लालमाया थापा मगर, विनोद के.सी., विष्णुमाया कटेल, शंकर चौधरी, शंकर बाबु बस्नेत, शान्ता चौलागाई, शान्ति लिम्बु, शिव कुमार लुईटेल, कृष्ण प्रसाद दंगाल, शुक्रराज शर्मा, शेर बहादुर राई, श्री प्रसाद लिम्बु, सन्तोष राई, सलिना राई तुम्बोक, सावित्रा गजमेर, सावित्री अग्रवाल, सिता दाहाल, सुकरानी राई, सुमित्रा गजमेर विद्यकर्मा, सुरेश उप्रेती, सम्झना मल्ल, हर्क बहादुर कटुवाल, सुबोध साह, सुसिला लिम्बु, शुष्मा कोईराला, सोनी हेमरम, स्वपना लिम्बुका हकमा: निज प्रतिवादीहरूका नाममा दर्ता भएको सरकारी जग्गा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ४७ बमोजिम जफत गर्ने प्रयोजनका लागि निजहरूलाई प्रतिवादी बनाइएकोमा निज प्रतिवादीहरूका नाममा रहेको जग्गा जफत हुने गरी विशेष अदालतबाट फैसला भएको देखिँदा निज प्रतिवादीहरूका हकमा आरोप दावी सफल नै रहेकाले निज प्रतिवादीहरू उपर पुनरावेदन गरिएको छैन। सो बाहेकका अन्य प्रतिवादीहरूको हकमा विशेष अदालत काठमाडौंबाट भएको फैसला उपर पुनरावेदन गरिएको छ।